

III Міжнародна науково-практична конференція

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ
КООРДИНАТИ
РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ**

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Хебейський університет іноземних досліджень (Китай)
Анкарський університет (Туреччина)
AGH Університет науки і технологій (Польща)
Коледж Санта-Фе (США)
Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Запорізький національний університет
Національний університет «Львівська політехніка»
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Національний університет «Острозька академія»
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ КООРДИНАТИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник наукових матеріалів
III Міжнародної науково-практичної конференції**

2-3 червня 2022 року

Полтава – 2022

Редакційна колегія:

С.Д. Максименко – академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор (*голова редакційної колегії*); **Н.В. Чепелева** – академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор; **В.О. Моляко** – академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор; **М.Л. Смульсон** – академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор; **Л.М. Карамушка** – академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор; **О.М. Кокун** – член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор; **О.І. Бондарчук** – доктор психологічних наук, професор; **Л.З. Сердюк** – доктор психологічних наук, професор; **Wilson Shari L. – В.А.** History and Philosophy, M.A. Ecology and Evolutionary Biology, Project Central (United States of America); **Saxegaard Olaf** – Bachelor HRM, Bachelor legal, Private Consultancy in Norway and Ukraine (Norway); **О.Н. Kovalenko** – Doctor of Psychology, Professor, chief Researcher of the Department of Andragogy (in Krakow) Pedagogical University of Krakow (Poland), adjunct of the Institute of Social Affairs and Public Health (in Kyiv) Ivan Ziazun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine (Kyiv, Ukraine); **С.П. Яланська** – доктор психологічних наук, професор; **Н.О. Сайко** – доктор педагогічних наук, професор; **О.В. Бацилева** – доктор психологічних наук, професор; **Р.В. Каламаж** – доктор психологічних наук, професор; **В.Ф. Моргул** – кандидат психологічних наук, професор; **М.Т. Дригус** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник; **І.В. Яворська-Ветрова** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, **Н.М. Атаманчук** – кандидат психологічних наук, доцент; **Л.П. Клевака** – кандидат педагогічних наук; **І.М. Коренева** – доктор педагогічних наук, професор.

Психолого-педагогічні координати розвитку особистості : зб. наук. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 2-3 червня 2022 р. Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. 246 с.

У збірнику наукових матеріалів представлені праці вітчизняних та закордонних науковців, в яких висвітлюються найбільш актуальні науково-прикладні проблеми психології та педагогіки. Основний акцент зроблено на розкритті психолого-педагогічних аспектів таких напрямів: психолого-педагогічні особливості становлення та розвитку особистості в освітньому просторі; проблеми розвитку творчої особистості; інноваційні підходи в діяльності освітніх закладів; соціалізація особистості в умовах інклюзивної освіти; особливості збереження психічного здоров'я особистості в складних життєвих умовах.

Збірник адресований науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, аспірантам, студентам, працівникам у галузі практичної психології, науковцям, психологам, іншим фахівцям, які цікавляться сучасним станом розвитку психологічної та педагогічної науки.

УДК 159.923.2:37.015.31](06)

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

© Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022

© Кафедра психології та педагогіки, 2022

ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ СТУДЕНТСТВА: ВІД «ЕПОХИ КОВІДУ» ДО СИТУАЦІЇ ПЕРЕЖИВАННЯ ВІЙНИ

Савелюк Н.М.

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
nsavelyuk@ukr.net*

Настання спочатку так званої «ковідної епохи», а згодом оголошення ще важчого в різних сенсах слова воєнного стану з особливою актуальністю поставили питання збереження, підтримки, а в міру можливостей і поступового відновлення психічного здоров'я населення України. Одна з його вагомих суб'єктних складових – психологічне благополуччя.

Активне наукове вивчення психологічного благополуччя розпочалося, насамперед, у США у 50-х роках ХХ століття. Так, Ф. Брайант і Дж. Верофф дослідили й виокремили три основні його виміри: «щастя», «відсутність напруження» та «особистісна адекватність» [3]. Р. Бар-Он, не погоджуючись зі спрощеними підходами, емпірично обґрунтував значно більшу кількість факторів: «Самоповага», «Міжособистісні стосунки», «Автономія», «Вирішування проблем», «Асертивність», «Випробовування реальністю», «Стресостійкість», «Самоактуалізація» і «Щастя» [2]. Вже в наш час К. Руггері, Е. Гарсія-Гарзон, А. Магуїр, С. Метз та Ф. Хупперт описують ще інші виміри психологічного благополуччя: «компетентність», «емоційну стабільність», «задоволеність», «сенс», «оптимізм», «позитивні емоції», «позитивні стосунки», «стійкість», «самоповагу» і «вітальність» [4].

Чи не найвідомішою у всьому світі залишається розроблена ще у 1990-х роках К. Ріфф зі співробітниками шестифакторна модель психологічного благополуччя з наступними вимірами: «Автономія», «Управління навколишнім середовищем», «Особистісне зростання», «Позитивні стосунки з іншими», «Ціль у житті» та «Самоприйняття» [5]. З усім тим, у наш час актуальні дослідження психологічного благополуччя тривають й активно продовжують розроблятися нові його емпіричні моделі.

Мета дослідження – опис результатів теоретичного аналізу та порівняльного емпіричного дослідження переживання українськими студентами психологічного благополуччя в умовах ковідної пандемії та в ситуації війни.

Використано відомий та достатньо, як уже зазначено, апробований у світовій психології питальник «Шкала

психологічного благополуччя» К. Ріфф, в Україні перекладений та адаптований С. Карскановою [1].

Перший констатувальний емпіричний зріз було здійснено упродовж лютого та березня 2021 року, другий – у березні та квітні 2022 року. Загальна чисельність залучених до дослідження студентів – 204 особи, серед яких 118 були продіагностовані на першому хронологічному етапі (1 підгрупа), а 86 – на другому (2 підгрупа). Всі вони – здобувачі вищої освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, котрі натоді навчалися на I, III, IV курсах за освітніми програмами «Українська мова і література», «Журналістика», «Історія», «Біологія». Зауважуємо також, що на різних етапах дослідження участь брали різні студенти.

На основі первинної статистичної обробки кількісних даних, отриманих у двох підгрупах, ми прорангували наступні усереднені показники оцінювання за 6 базовими шкалами:

Таблиця 1 – Усереднені показники міри переживання основних факторів психологічного благополуччя у двох підгрупах студентської молоді

№ з/п	Назва шкали	Усереднений показник/ранг	
		1 підгрупа	2 підгрупа
1.	«Позитивні стосунки з тими, котрі оточують»	$\bar{x}_1 = 4,37/3$	$\bar{x}_2 = 4,29/3$
2.	«Автономія»	$\bar{x}_1 = 4,06/4$	$\bar{x}_2 = 4,22/4$
3.	«Управління середовищем»	$\bar{x}_1 = 4,02/5$	$\bar{x}_2 = 4,10/6$
4.	«Особистісне зростання»	$\bar{x}_1 = 4,69/1$	$\bar{x}_2 = 4,66/1$
5.	«Ціль у житті»	$\bar{x}_1 = 4,51/2$	$\bar{x}_2 = 4,45/2$
6.	«Самоприйняття»	$\bar{x}_1 = 4,00/6$	$\bar{x}_2 = 4,11/5$

Тепер розглянемо детальніше усі зафіксовані статистично значущі відмінності за усередненими оцінками окремих пунктів питальника (згідно з непараметричним критерієм U Манна-Вітні).

I. За шкалою «Позитивні стосунки з тими, котрі оточують»: індикатори зростання психологічного благополуччя – лише за пунктом «Багато людей вважають мене люблячим/ою і дбайливим/ою» (4,38 і 4,85; $p = 0,001$); послаблення – за пунктами «Я відчуваю задоволення від особистого та взаємного спілкування із членами сім'ї або друзями» (5,42 і 4,96; $p = 0,003$) та «У мене були досить теплі та довірливі стосунки з іншими» (5,00 і 4,34; $p = 0,002$).

II. За шкалою «Автономія»: лише позитивні зміни та за такими пунктами, як «Я не змінюю свою поведінку або спосіб думок, щоб відповідати запитам оточуючих» ($\bar{x}_1 = 3,52$ і $\bar{x}_2 = 3,92$; $p = 0,03$), «Я не боюся висловлювати уголос те, що я думаю, навіть якщо це не відповідає думці оточуючих» ($\bar{x}_1 = 4,28$ і $\bar{x}_2 = 4,71$; $p = 0,01$), «Бути задоволеним самим/а собою важливіше, ніж отримувати схвалення оточуючих» ($\bar{x}_1 = 4,48$ і $\bar{x}_2 = 4,95$; $p = 0,04$), «Люди рідко переконують мене робити те, що я не хочу» ($\bar{x}_1 = 4,06$ і $\bar{x}_2 = 4,65$; $p = 0,006$), «Я впевнений/а у своїй думці, навіть якщо вона суперечить загальній» ($\bar{x}_1 = 4,29$ і $\bar{x}_2 = 4,61$; $p = 0,03$), «Я нечасто змінюю свої рішення, якщо мої друзі або члени сім'ї не згодні з ними» ($\bar{x}_1 = 3,68$ і $\bar{x}_2 = 4,14$, $p = 0,01$).

III. За шкалою «Управління середовищем»: позитивні зміни – за пунктами «Потреби повсякденного життя нечасто нервують мене» ($\bar{x}_1 = 3,22$ і $\bar{x}_2 = 3,74$; $p = 0,005$) та «Мої спроби знайти вид діяльності та взаємовідносини, відповідні для мене, були вельми успішними» ($\bar{x}_1 = 4,06$ і $\bar{x}_2 = 4,55$; $p = 0,003$); негативні зміни – за пунктами «Я нечасто відчуваю себе заваленим/ою своїми обов'язками» ($\bar{x}_1 = 3,62$ і $\bar{x}_2 = 3,07$; $p = 0,004$), «Я не переживаю стрес через те, що не можу впоратися з усіма справами, які вимушений/а робити щодня» ($\bar{x}_1 = 3,81$ і $\bar{x}_2 = 3,16$, $p = 0,006$), «Я спромігся/лася створити свій власний устрій та спосіб життя, які найбільше відповідають моїм перевагам» ($\bar{x}_1 = 4,09$ і $\bar{x}_2 = 3,73$; $p = 0,05$).

IV. За шкалою «Особистісне зростання»: лише позитивні зміни та за пунктами «Я вважаю, що важливо пережити новий досвід, який кидає виклик моїй думці про себе та про світ» ($\bar{x}_1 = 4,71$ і $\bar{x}_2 = 4,99$; $p = 0,03$) та «Мені приносить задоволення бачити, як мої погляди змінюються і «дорослішають» з роками» ($\bar{x}_1 = 5,14$ і $\bar{x}_2 = 5,41$; $p = 0,003$).

V. За шкалою «Ціль у житті»: лише позитивні зміни та за єдиним пунктом «Мої цілі в житті є для мене швидше джерелом задоволення, ніж розчарування» ($\bar{x}_1 = 4,64$ і $\bar{x}_2 = 5,01$; $p = 0,008$).

VI. За шкалою «Самоприйняття»: лише позитивні зміни та за пунктами «Мені подобається більша частина моїх якостей» ($\bar{x}_1 = 4,30$ і $\bar{x}_2 = 4,71$; $p = 0,01$), «У минулому були зльоти й падіння, але в цілому я би не став/ла нічого міняти» ($\bar{x}_1 = 4,14$ і $\bar{x}_2 = 4,47$; $p = 0,03$), «У всіх є свої недоліки, але, здається, у мене їх не найбільше» ($\bar{x}_1 = 4,05$ і $\bar{x}_2 = 4,45$; $p = 0,03$).

Отже, в науковій літературі психологічне благополуччя розглядається з різних теоретичних ракурсів і по-різному емпірично вимірюється. В нашому дослідженні за основу взято визнану в різних частинах світу модель К. Ріфф, згідно з якою

психологічне благополуччя має 6 основних факторів (вимірів): «Позитивні стосунки з іншими», «Автономія», «Управління навколишнім середовищем», «Особистісне зростання», «Ціль у житті» та «Самоприйняття».

За результатами двох емпіричних зрізів, проведених на різних вибірках студентської молоді в розпал «епокси ковіду» та на початку війни в Україні, констатуємо окремі статистично значущі зміни – як позитивні, так і негативні – в переживанні психологічного благополуччя респондентами. Узагальнено можна стверджувати, що позитивні трансформації відповідних переживань найбільшою мірою стосуються «Автономії», а негативні – «Управління середовищем».

В цілому ж ієрархія міри позитивної вираженості різних факторів переживання психологічного благополуччя студентами в контексті обох зазначених хронологічних періодів залишається майже незмінною. Зокрема, найбільший ресурс підтримки відповідних переживань у студентської молоді, незалежно від складності зовнішніх обставин її життя, формує «Особистісне зростання» як перманентне прагнення до саморозвитку, відкритість до здобуття нового досвіду, відчуття реалізації власного потенціалу, спостереження за самовдосконаленням із плином часу, самопізнання і самоефективність.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в порівняльному емпіричному студіюванні вікових, гендерних, фахових та інших потенційно значущих аспектів переживання психологічного благополуччя особистістю.

Список використаних джерел:

1. Карсканова С.В. Опитувальник «Шкали психологічного благополуччя» К. Ріфф: процес та результати адаптації. *Практична психологія та соціальна робота*. 2011. № 1. С. 1–10.
2. Bar-On R. The development of a concept of psychological well-being. A thesis for the degree of Doctor of Philosophy. 1988. URL: http://vital.seals.ac.za:8080/vital/access/manager/Repository/vital:2928?site_name=GlobalViewhttp://vital.seals.ac.za:8080/vital/access/manager/Repository/vital:2928?site_name=GlobalView
3. Bryant F.B., Veroff J. The structure of psychological well-being: A sociohistorical analysis. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1982. 43(4). P. 653–673. DOI: <https://doi.org/10.1037/0022-3514.43.4.653>
4. Ruggery K., Garcia-Garzon E., Maguire A., Matz S., Hupert F.A. Well-being is more than happiness and life satisfaction: A multidimensional analyses of 21 countries. *Health and Quality of Life Outcomes*. 2020. 18. P. 192–198. DOI: <https://doi.org/10.1186/s12955-020-01423-y>

5. Ryff C.D., Keyes C.L.M. The structure of psychological well-being revisited. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1995. 69(4). P. 719–727. DOI: <https://doi.org/10.1037/0022-3514.69.4.719>

СМІХОТЕРАПІЯ ЯК ЧИННИК ПОДОЛАННЯ СТРЕСОВИХ СТАНІВ

Сайко Н.О.

*Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
natsayko@gmail.com*

Сучасна педагогічна наука знаходиться у пошуці впливових і зручних у використанні методів відновлення внутрішнього балансу, гармонії особистості. Тому варто згадати досить дієвий і простий у використанні метод – метод сміхотерапії.

Мета дослідження – здійснити аналіз методу сміхотерапії та визначити можливості використання у сучасних умовах.

Перш ніж говорити про його дієвість та висвітлювати прийоми сміхотерапії, звернемося до історії її виникнення та дослідження.

Одним із перших офіційних вивчень лікувальних властивостей сміху було дослідження американського невролога Уільяма Фрайя у 60-тих роках ХХ століття. Досліджуючи властивості сміху, він зазначав, що у людини, коли вона сміється, зменшується викид «гормонів стресу» – кортизону та адреналіну – стимулюється виділення ендорфінів, що викликають відчуття задоволеності; змінюється ритм серцебиття, знижується кров'яний тиск. Вченим встановлений ще й зв'язок між активністю м'язів обличчя та кровопостачанням головного мозку. Коли людина посміхається, потік крові до мозку посилюється, мозок отримує більше кисню, що позитивно відбивається й на її емоційному стані [3].

Подальші дослідження сміхотерапії проводив американський журналіст Норман Казінс у 70-х роках, що слугувало виокремленню сміхотерапії у самостійний науковий напрямок. Норман Казінс є автором всесвітнього бестселера «Анатомія хвороби (з точки зору пацієнта)», в якому доводиться думка, що перебіг і результат будь-якого захворювання залежить від емоційного налаштування пацієнта. Норман довів, що саме сміх, який він використовував як лікувальний засіб, дає можливості створити позитивний емоційний настрій, від якого залежить ефективність і результат лікування пацієнта [5]. Пізніше Норман

ЗМІСТ

ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ЗАРОДЖЕННЯ, СТАНОВЛЕННЯ І ЗДІЙСНЕННЯ ОСОБИСТОСТІ: ПРИРОДНІ І СОЦІАЛЬНІ КООРДИНАТИ Максименко С.Д., Яланська С.П.	3
CHALLENGES IN IMPLEMENTING SUSTAINABLE SCHOOL GROUNDS FOR LEARNING AND BIOCULTURAL DIVERSITY Shari L. Wilson	9
HOW TO DEVELOP HEALTHY SEX AMONG YOUNG PEOPLE Saxegaard O.	12
EXPERIENCIA DE UNA ORGANIZACIÓN PÚBLICA EDE FUNDAZIOA Aritza Bergara, Ainhoa Arrese	16
PROFESSIONAL ACTIVITY OF PEDAGOGICAL STAFF IN WORKING WITH OLDER ADULTS Kovalenko O.H.	19
ТВОРЧИСТЬ ЯК ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ ОСОБИСТІСЬОЇ ТРИВОЖНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ Атаманчук Н.М.	23
ЦІННІСНО-СМИСЛОВІ КОРЕЛЯТИ ВИВЧЕННЯ ФЕНОМЕНУ САМОСТІЙНОСТІ ОСОБИСТОСТІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ Бакка Ю.В.	29
АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ ВІДНОВЛЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ В СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ УМОВАХ Бацилєва О.В., Пузь І.В.	32
ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ Болотнікова А.П.	36
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ СТРЕСОСТІЙКОСТІ ОСОБИСТОСТІ Бочелюк В.Й.	40

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ Ваганова Н.А., Гулько Ю.А., Шепельова М.В.	44
РОЛЬ ДУХОВНОСТІ У СПРИЯННІ ПОЗИТИВНОМУ ПСИХІЧНОМУ ЗДОРОВ'Ю ОСОБИСТОСТІ Володарська Н.Д.	49
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧЕСКІЕ ТРАКТОВКИ ЦЕННОСТНЫХ ОРИЕНТИРОВ АРТИСТИЧЕСКОЙ БОГЕМЫ Воропаев Е.П.	53
СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ Головань О.М.	57
ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ Горбач С.С.	61
РОЗВИТОК НАВИЧОК САМОРЕГУЛЯЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПРАКТИКИ ЗНИЖЕННЯ РІВНЯ ТРИВОЖНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЩЕРБАНІВСЬКОГО ЛІЦЕЮ Гордієвський Д.Є., Драч Н.В.	65
РЕСУРСИ ЖИТТЕСТІЙКОСТІ ОСОБИСТОСТІ Дзвоник Г.П.	69
ДО ПРОБЛЕМИ ОСОБИСТІСНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ У ПАРАДИГМІ ЗДІБНОСТЕЙ У ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ Г.С. КОСТЮКА Дригус М.Т.	73
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА ВЧИТЕЛЯ У ПОДОЛАННІ БАР'ЄРІВ УСВІДОМЛЕННЯ ТЕОРІЇ МНОЖИННОГО ІНТЕЛЕКТУ Дяченко С.Є.	77
СВОБОДА В КОНТЕКСТІ ЖИТТЄЗДІЙСНЕННЯ ЛЮДИНИ Завгородня О.В.	81
МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ БОЙОВИХ ДІЙ Івахно О.В.	85

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ СТАРШОКЛАСНИКАМИ Калюжна Ю.І.	89
ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ВІЙНИ: СУТНІСТЬ СТРУКТУРА, ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВУ У РІЗНИХ КАТЕГОРІЙ НАСЕЛЕННЯ Карамушка Л.М.	92
ПЕРФОРМАТИВНИЙ ТРЕНД У РОЗВИТКУ ПСИХОТЕРАПІЇ ЕПОХИ МЕТАМОДЕРНУ Карпенко З.С.	97
ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ЕҐАЛІТАРНОЇ ОСОБИСТОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ Кікінежді О.М.	101
СИНДРОМ ВІДКЛАДЕНОГО ЖИТТЯ У СТРЕСОВИХ УМОВАХ ВІЙНИ Клевака Л.П., Горбенко Ю.Л.	105
ВИЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ Коренева І.М., Кириєнко О.О.	109
ТВОРЧЕ МИСЛЕННЯ ЯК ДЕТЕРМІНАНТ ВИБОРУ СТРАТЕГІЙ ОПАНУВАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ Корнієнко І.О., Янечкова О.В.	113
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ СУЧАСНИХ ЗМІ НА ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ Корнілов О.В.	117
ЖИТТЄСТІЙКІСТЬ ЯК ОСОБИСТІСНИЙ РЕСУРС ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ЗДОРОВ'Я ВИКЛАДАЧА Корніяка О.М.	119
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ СОЦІАЛЬНОГО ДИСТАНЦІЮВАННЯ Костіна В.В., Гогіна Т.І.	124

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ Кравченко М.В.	127
ОСОБЛИВОСТІ УСВІДОМЛЕННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ Кравченко О.Д.	130
ПСИХОКОРЕКЦІЯ АГРЕСИВНОСТІ УЧНІВ ІЗ ПОЗИЦІЇ МУЗЕЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ МЕТОДОЛОГІЇ Красильников І.О., Драч Н.В., Городчаніна О.О., Літвінова А.А.	133
ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЯКОСТЕЙ У ПРАЦІВНИКІВ САЛОНІВ КРАСИ Краснова Т.С.	137
СПЕЦИФІЧНІ ПРИНЦИПИ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ ФОНЕТИКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ СЛОВЕСНОСТІ Кузнецова Г.П.	141
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СІНГАПУРІ Лутфуллін М.В.	145
РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ НА ОСНОВІ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНІНГОВОЇ СИСТЕМИ КАРУС Моляко В.О., Третяк Т.М., Латиш Н.М.	149
ТРУДОВА ПЕДАГОГІКА АНТОНА МАКАРЕНКА: АНАХРОНІЗМ ЧИ МОДЕРН? Моргун В.Ф.	153
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ОСОБИСТІТЬ Мурашкіна О.І.	158
ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ «SOFT SKILLS» НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО Ніколаєнко Ю.О.	161

НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВІЙНИ Омельченко Я.М.	163
ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ПСИХОКОРЕКЦІЇ РОЗЛАДІВ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ Панов М.С.	168
НЕФОРМАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ АКТИВІЗАЦІЇ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ Полянська В.П., Звягольська І.М., Дерев'янка Т.В., Федорченко В.І.	172
ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ СТУДЕНТСТВА: ВІД «ЕПОХИ КОВІДУ» ДО СИТУАЦІЇ ПЕРЕЖИВАННЯ ВІЙНИ Савелюк Н.М.	176
СМІХОТЕРАПІЯ ЯК ЧИННИК ПОДОЛАННЯ СТРЕСОВИХ СТАНІВ Сайко Н.О.	180
ФІДБЕК ЯК ЕЛЕМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ Самілик В.І., Хлонь Н.В.	183
ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Сидоренко А.Г., Луценко Р.В., Коптев М.М., Луценко О.А., Чечотіна С.Ю.	186
СПЕЦИФІКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ПОНЯТТЯ «УЯВА», ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ І ВЛАСТИВОСТІ ПОНЯТТЯ «ТВОРЧА УЯВА» Сікора Л.В.	188
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ Сільченко Н.М.	195
ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З МАТЕМАТИКИ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ Сухойваненко Л.Ф.	198
АНАЛІЗ ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ Усенко І.О.	202